

Kimlik ??levleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kimlik ??levleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24663>

Özet

Kimlik ??levleri Ölçe?i (KİÖ), bireylerin psikolojik kimlik geli?imlerinin çe?itli yönlerini de?erlendirmek amac?yla tasarlanm?? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, orijinal yap?s?n?n Türkçe kültürü ve dili için geçerlik ve güvenilirli?inin belirlenmesi amac?yla ?lkay Demir taraf?ndan 2011 y?l?nda uyarlanm??tır. Ölçek, özellikle bireyin kendini kabul etme, ki?isel geli?im hedefleri belirleme, ya?am amac? duygusu, sosyal ba?l?lk ve özerklik gibi temel kimlik i?levlerini ölçmeye odaklanır. 15 maddeden olu?an bu kısa form, ara?t?rmacılara ve uygulayıcılara kimlik süreçleri hakk?nda hızlı ve güvenilir veriler sunar.

Anahtar Kelimeler

Kimlik ??levleri Ölçe?i, Kimlik, Öz Kabul, Bireysel Geli?im, Psikolojik Geçerlik, Güvenirlik, ?ç tutarlılık, Uyarlama, Ya?am Amac?, Özerklik.

Yazarlar

?lkay Demir (Uyarlayan)

?

Amaç

Kimlik ??levleri Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin kimlik geli?im süreçlerinde gösterdikleri i?levselli?in düzeyini belirlemektir. Bu ölçek, özellikle ergenlik ve genç yeti?kinlik dönemlerinde önemli olan kimlik olu?umunun be? temel boyutunu nicel olarak ölçmeye hizmet eder. Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, Türk örnekleminde kimlik i?levlerinin psikometrik özelliklerini inceleyerek, alan ara?t?rmalarına sağlam bir araç sağlamay? hedeflemiştir.

Bu araç, bireylerin kim olduklarına dair net bir anlay??a sahip olup olmadıklarını, ki?isel de?erlerini ve inançlarını ne ölçüde yansıttıklarını ve gelecek hedeflerini ne kadar belirlediklerini de?erlendirmede kritik rol oynar. Böylece, kimlik sorunları ya?ayan veya kimlik geli?imini destekleyici müdahalelere ihtiyaç duyan bireyleri tespit etme olanağı sunar.

Yapı

Kimlik ??levleri Ölçe?i, kimli?in yapısal ve i?levsel yönlerini kapsayan çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Uyarlama çalışmas?nda elde edilen faktör yap?sına göre ölçek, toplam 15 maddeden ve be? alt boyuttan olmaktadır. Bu boyutlar, kimlik geli?iminin farklı unsurlarını temsil eder ve her biri üç madde içerir.

Ölçe?in ölçtü?ü temel boyutlar ?unlard?:

Öz Kabul: Bireyin kendini oldu?u gibi kabul etme ve onaylama düzeyi.

Bireysel Geli?im: Ki?isel yetenekleri ve potansiyeli geli?tirme çabas?.

Ya?am Amac?: Hayata dair anlaml? hedefler belirleme ve bu hedeflere yönelik yönelim.

Ba?I?I?k: De?erlere, inançlara veya ili?kilere olan duygusal ve zihinsel yat?r?m.

Özerklik: Kararlar?n? ba??ms?z bir ?ekilde verme ve kendi bireysel seçimlerine göre hareket etme yetene?i.

Geçerlik

Kimlik ??levleri Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas?n?n geçerlik çal??malar?, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne ölçüde do?ru ölçtü?ünü göstermi?tir. Yap?lan faktör analizi sonucunda, ölçek toplam varyans?n %68.8'ini aç?klamaktadır. Bu oran, psikometrik aç?dan kabul edilebilir düzeyde olup, ölçe?in yap? geçerli?inin yüksek oldu?una i?aret etmektedir.

Yap? geçerli?i analizleri, maddelerin teorik olarak ait olduklar? faktörlerle güçlü ili?kiler sergiledi?ini do?rulam???tır. Bu yüksek varyans aç?klama oran?, ölçe?in be? alt boyutunun kimlik i?levleri yap?s?n?n önemli bir k?sm?n? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, farklı boyutlar için yüksek düzeyde iç tutarlılık katsayılar? ile sonuçlanm???tır. ?ç tutarlılık, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Analiz edilen boyutlar?n Cronbach Alfa (iç tutarlılık) katsayılar? a?a??daki gibidir:

Yap? boyutu (örne?in, "Kendimi tanıd???ma eminim"): **.80**

Uyum boyutu (örne?in, "De?erlerim ve inançlar?m kim oldu?umu yansıtır"): **.77**

Amaç boyutu (örne?in, "Kendim için ki?isel hedeflerimi belirledim"): **.80**

Gelecek boyutu (örne?in, "Gelecekte kim olaca??mla ilgili net bir fikrim var"): **.82**

Bireysel Kontrol boyutu (örne?in, "Nas?l hareket etmem gerekti?ine ili?kin kararlar?m? kendi bireysel seçimlerime göre veririm"): **.65**

Görüldü?ü üzere, boyutlar?n ço?u için güvenirlik katsayılar? .77 ile .82 arasında de?i?mekte olup, bu de?erler ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir. Bireysel Kontrol boyutunun katsay?s? (.65) nispeten daha düşük olmas?na ra?men, sosyal bilimler ara?t?rmalar? için kabul edilebilir s?n?rlar içerisinde.

Faktör Analizi

Kimlik ??levleri Ölçe?i'nin psikometrik yap?s?n? belirlemek amac?yla yap?lan faktör analizi, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? desteklemiştir. Analizler, 15 maddenin be? ayr? faktör altında toplandı?n? göstermiştir. Bu be? faktör, ölçe?in toplam varyans?n?n %68.8'ini açıklamaktadır.

Faktör yap?s?, ölçe?in teorik olarak dayand??? kimlik i?levleri modelini büyük ölçüde doğrulamaktadır. Bu be? faktörlü yap?, Öz Kabul, Bireysel Geli?im, Ya?am Amac?, Ba?lı?k ve Özerklik alt boyutları?n? içermektedir. Bu sonuçlar, ölçe?in Türk kültüründeki kimlik i?levleri kavram?n? ba?arılı bir şekilde ayrıştırdı?n? ve ölçtü?ünü ortaya koymaktadır.

Araç

Test Çe?idi: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal dili belirtilmemiştir ancak İngilizce oldu?u varsayılmaktadır.

Popülasyon Grubu: Üniversite Öğrencileri ve Genel Yeti?kin Popülasyonu (Uyarlama çalışması? üniversite öğrencileri üzerinde yapılmıştır.)

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinler ve Yeti?kinler

Popülasyon Detayları: Türkçe uyarlama çalışması?, psikoloji ve eğitim bilimleri alanlarında öğrenim gören üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme kullanır. Katılımcılar, her bir maddeye ne ölçüde katıldıkları?n? 1 (hiçbir zaman) ile 5 (her zaman) arasında puanlayarak belirtirler. Yüksek puanlar, ilgili kimlik i?levinin daha güçlü oldu?unu gösterir.

Anahtar Kelimeler

Psikolojik Ölçme, Likert Tipi, Psikometri, Kimlik Geli?imi, Kimlik ??levleri, Cronbach Alfa, Faktör Analizi, Psikoloji Araştırmaları.

?

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: demiri@istanbul.edu.tr

Yaz??ma Adresi: ?stanbul Üniversitesi (Uyarlama ?al??mas? s?ras?nda yazar?n ba?l? oldu?u kurum).

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Kimlik ??levleri Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas?, 2011 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için yazar ?lkay Demir ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. ?leti?im e-posta adresi yukar?da belirtilmi?tir. Ölçe?in orijinal makalesine a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: kuyeb.com.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: kimlik-islevleri-olcegi-toad.pdf.

Referanslar

Demir, ?. (2011). Kimlik ??levleri Ölçe?i: Türkçe geçerlik ve güvenilirli?i. *Kuram ve Uygulamada E?itim Bilimleri*, 11(2), 571-586.

?

Kimlik ??levleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek 5 alt boyut ve 15 maddeden olu?maktadır:

Öz Kabul (3 m)

Bireysel Geli?im (3 m)

Ya?am Amac? (3 m)

Ba?l?l?k (3 m)

Özerklik (3 m)

Derecelendirme 5'li Likert (1= hiçbir zaman - 5= her zaman) ?eklindedir.